

293 CO₂-handel en de opslag van CO₂-afval in de grond

Door Jos Cozijnsen*

CO₂-opslag, het afvangen van CO₂ uit de pijp van een fabriek of centrale en het transporteren en ondergronds opslaan ervan, is een van de manieren om CO₂-uitstoot terug te dringen. CO₂ is een broeikasgas en het is de belangrijkste veroorzaker van het versterkte broeikas effect en de opwarming van de aarde die daarvan het gevolg is. Het rapport in 2006 van het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) heeft aangegeven hoe CO₂ op een verantwoordelijke en duurzame manier opgeslagen kan worden. Mondiaal zou tussen 1.400 en 10.000 miljard ton CO₂ opgeslagen kunnen worden. Ter vergelijking: de jaarlijkse CO₂-emissie is 14 miljard ton. In Nederland is het opslagpotentieel 11 miljard ton; meer dan de helft daarvan betreft het Groningerveld, waar nog volop gas wordt geproduceerd.

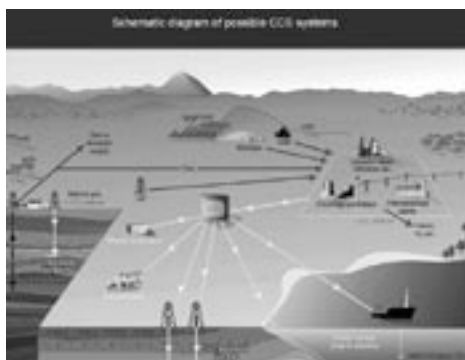
In het zogeheten "Cato-project" werken diverse organisaties en bedrijven de voorwaarden voor CO₂-opslag in de Nederlandse situatie uit. Dit artikel beschrijft de belangrijkste aspecten, relevante regelgeving en de relatie met afvalbeleid.

CO₂-opslag

CO₂-opslag is mogelijk in poreuze aardlagen (zie figuur 1). Het gaat meestal om CO₂-opslag

in de poriën van gesteenten op 1 tot 2 kilometer diepte. De CO₂ zal door diverse zogenaamde "trapping"-mechanismen ingevangen zijn en worden afgesloten door een ondoordringbare oplaag, de "cap rock".

- Het kan bijvoorbeeld om een leeg olie- of gasveld gaan. Op de zeer lange termijn zal de CO₂ weer mineraliseren. Ook olie en het gas hebben reeds miljoenen jaren in de ondergrond opgeslagen gezeten, zonder dat ze zijn vrijgekomen. Bij gedeeltelijk lege gas- en olievelden leidt injectie van CO₂ tot extra olie- of gasopbrengsten en dat is financieel aantrekkelijk.
- CO₂-opslag in waterhoudende lagen, "aquifers", is ook mogelijk, maar vooralsnog minder aantrekkelijk. In deze situaties heeft de CO₂ namelijk geen nuttige functie. Geologisch gezien is over opslag van CO₂ in aquifers ook minder bekend.
- Een laatste mogelijkheid is het injecteren van CO₂ in kolenlagen. De CO₂ perst dan de methaan eruit, wat weer gebruikt kan worden; de CO₂ blijft in het gesteente zitten. Er loopt een Europese proef met deze methode in Polen.

Figuur 1. Verschillende mogelijkheden voor CO₂-opslag.

Bron: IPCC.

Het IPCC heeft aangegeven dat als goede locaties worden geselecteerd en er zorgvuldig wordt gemonitord, er over honderd jaar gerekend hooguit 1% teruglekt naar de buiten-

* Jos Cozijnsen is consultant emissiehandel; www.emissierechten.nl; hij heeft in 2006 een studie geschreven voor het ministerie van VROM/Senternovem over de relatie van CO₂-opslag en emissiehandel.

lucht. Van een jaarlijkse opslag van 3 miljoen ton (van een kolencentrale bijvoorbeeld) zal in honderd jaar dus hooguit 30.000 ton vrijkomen. Dat is een hoeveelheid die eventueel als reserve in de vorm van emissierechten is bij te houden. Daarmee komen we al direct bij de handel in CO₂-emissierechten.

CO₂-handel

Sinds 2005 moeten de grotere inrichtingen in Nederland, vallend onder het Europese CO₂-emissiehandelssysteem, over een speciale CO₂-vergunning beschikken, hun CO₂-emissies monitoren en jaarlijks voldoende emissierechten inleveren om de eigen emissies af te dekken. Bij een tekort aan emissierechten kan men deze op de markt bijkopen. Als een bedrijf zijn emissies extra reduceert, kan hij het overschot aan emissierechten verkopen. Die aankoop en verkoop kan men ook jaren vooruit doen: dan heeft men het over handel in “forwards” of “futures”. In de huidige Europese emissiehandel-proeffase tot 2007 zijn regeringen bij de toekenning van emissierechten aan bedrijven dermate royaal geweest, dat er in Europa sprake is van een overschot. De prijs per ton CO₂ is daardoor gedaald van € 30 in 2005 naar € 0,08 nu.

CO₂-prijs op de lange termijn

De toekenning van emissierechten vanaf 2008 is echter veel strenger. Ten eerste omdat Nederland en de EU partij zijn bij het Kyoto Protocol. Dat protocol verplicht Nederland van 2008 tot 2012 tot 6% minder emissies dan in 1990. Het huidige emissieniveau ligt daar meer dan 10% boven. In Europa is het beeld niet veel anders. Ten tweede om een significant tekort aan emissierechten te garanderen en daarmee een hogere prijs. Dat is belangrijk omdat anders bedrijven niet in schone technologie willen investeren. Voor het jaar 2020 willen de EU en Nederland 20% tot 30% reduceren. Vanwege de langdurige verwachte schaarste aan emissierechten vanaf 2008 is de prijs van een emissierecht in het jaar 2008 (“futureshandel”) al

gestegen naar € 23 per ton. De Deutsche Bank en UBS Warburg bank voorspellen dat de CO₂-prijs tussen 2008 en 2020 € 20 tot € 35 zal zijn. Die kan volgens hen lopen naar € 50 als in 2011 de luchtvaart ook onder emissiehandel valt, en extra druk op de vraag legt.

Internationale ervaring met CO₂-opslag

Internationaal is er ervaring met de afvang, het transport en de opslag van CO₂ in de Verenigde Staten, Canada en Noorwegen. Statoil injecteert jaarlijks 1 miljoen ton CO₂ in aquifers in de Noordzeebodem. Het bedrijf moet de CO₂ uit het geproduceerde gas halen om het geschikt te maken voor gebruik. Statoil injecteert het, omdat anders een hoge CO₂-heffing betaald moet worden. Verificateur DNV volgt de bewegingen en verblijfplaats van de CO₂ met sensoren en “tracers”. In de Verenigde Staten en Canada wordt CO₂-injectie toegepast om extra olie of gas uit de productievelden te persen. In de Verenigde Staten pompt men daarvoor zelfs CO₂ uit de bodem. Analisten verwachten pas een bredere toepassing van CO₂-opslag als de technologie commercieel beschikbaar is en er een CO₂-infrastructuur aanwezig is om CO₂ van bron naar opslag te brengen. De kosten zijn nu meestal rond de € 40 per ton CO₂ en hoger. Voorlopig zal het bij de projecten met de laagste kosten blijven en zullen bedrijven emissierechten nodig hebben voor de financiering van de kosten of een beroep moeten doen op subsidie of staatssteun.

De Europese Commissie komt op 23 januari 2008 met een voorstel voor EU-regelgeving voor de juridische randvoorwaarden en financiële stimulering van CO₂-opslag. Die regelgeving omvat ook vergunningverlening aan CO₂-opslaglocaties, monitoringeisen en milieueffectrapportage (m.e.r.).

Nederlandse ervaring met CO₂-opslag

Er is door Gaz de France in twee kleine projecten ervaring opgedaan met offshore-CO₂-injectie in gasvelden in de Noordzee ten noorden van Den Helder. Het bedrijf ontving daar

subsidie voor. Er is al wel wat ervaring met het afvangen van en transporteren en benutten van CO₂ dat als afval vrijkomt in de industrie. Een paar voorbeelden.

- CO₂ gaat van rioolslibverbrander SNB (Slibverbranding Noord-Brabant) en van Shell Nederland Chemie in het Moerdijkgebied naar de Omya-papierfabriek en wordt gebruikt als ingrediënt voor witmaker en lijm.
- CO₂ gaat van een waterstoffabriek van de Shell-raffinaderij in Pernis naar een paar honderd glastuinders om te dienen als meststof. De tuinders hoeven nu minder gas te stoken.
- CO₂ gaat van DSM in Sittard naar een verpakkingsbedrijf van levensmiddelen.

Er starten binnenkort (met € 30 miljoen overheidssubsidie) drie demonstratieprojecten ter voorbereiding van CO₂-opslag:

- Een klimaatneutrale energiecentrale van SEQ/Eneco en TU Delft in Drachten (zie figuur 2). De 200-300 Kton CO₂ die vrijkomt bij het verbranden van aardgas wordt afgevangen en weer geïnjecteerd in het aardgasveld Akkrum.
- Bij een centrale met kolenvergassing in Buggenum test Nuon samen met TU Delft CO₂-afvang om in de toekomst toe te pas-

Figuur 2. Transport en locaties voor CO₂-opslag in Noord-Nederland.

Bron: Eemshaven.

sen bij de nieuw te bouwen Magnum-centrale met CO₂-opslag in de Eemshaven.

- Bij een aardgascentrale in Rotterdam wordt “cryogene” CO₂-afvang toegepast. In het project “Enecogen” willen Eneco en International Power gebruikmaken van de koude die vrijkomt in een naastgelegen lng-fabriek van Liongas/4Gas om CO₂ te bevriezen en vervolgens op te slaan.

Uit een studie naar reductiemogelijkheden in de regio Rotterdam, om aan Rotterdams eigen CO₂-doelstelling te voldoen, blijkt dat een van de belangrijkste opties om CO₂ terug te dringen het afvangen uit de pijp en het opslaan van CO₂ in de bodem is.¹ Ook blijkt dat dit mogelijk is door de aanwezigheid van bruikbare industriële restwarmte in de regio, als er een CO₂-marktprijs van € 20 tot € 25 zou zijn. Dat is het actuele CO₂-prijsniveau. Rotterdam wil er dan ook snel mee starten, wat een bijkomende reden voor de stad is om kolencentrales met geconcentreerde CO₂-emissies naar Rotterdam te halen.

Vergelijking klimaatbeleid en afvalbeleid

De ontwikkeling van het klimaatbeleid doet enigszins aan die van het afvalbeleid denken. Waar in afvalland de prioriteit ligt bij het voorkomen en verminderen van afval, daarna hergebruik of het benutten ten behoeve van energieopwekking en daarna opslag, zo ligt de prioriteit van klimaatbeleid bij het voorkomen of reduceren van energie- of industrieerelateerde CO₂, daarna hergebruik en vervolgens als “end-of-pipe”-maatregel, de CO₂-afvangen -opslag. De keuze voor een instrument wordt bepaald door het potentieel, de implementatiesnelheid en de kosten. In afwachting van een toekomstige CO₂- of klimaatneutrale economie zorgt de CO₂-emissiemarkt dat betaalbare

¹ Rotterdam Climate Initiative, zie: www.rotterdamclimateinitiative.nl; zie rapport: “CO₂-afvang en -opslag in Rijnmond”.

reducties op de markt komen. Verder stimuleert een hoge CO₂-marktprijs innovatie.

Is CO₂ gevaarlijk?

In hoge concentraties is CO₂ zeker gevaarlijk. In 1986 lekte er natuurlijk CO₂-gas uit een kratermeer in Kameroen naar buiten, waardoor 1800 mensen en duizenden stuks vee om het leven zijn gekomen. De CO₂ verspreidde zich over een afstand van 23 kilometer. Een sterke concentratie van meer dan 30% wordt als dodelijk beschouwd. Bij CO₂-opslag in klimaatbeleid denkt men uiteraard niet aan opslag in een meer, maar in van de buitenlucht afgesloten ruimtes als lege gas- en olievelden.

Is CO₂ afval?

Het in de ondergrond brengen van stoffen die er oorspronkelijk niet in hebben gezeten, wordt gezien als het bergen van afval. De deskundigen zijn het erover eens dat de berging van CO₂ in de diepe ondergrond geen opslag van gevaarlijk afval is. Onlangs zijn onder het London Protocol en het OSPAR-verdrag, op initiatief van Noorwegen, Groot-Brittannië en Nederland, specifieke richtlijnen vastgesteld voor de offshore-CO₂-opslag onder de zeebodem. Tevoren is een m.e.r. nodig. Gedurende de opslag en na beëindiging van de CO₂-injectie zal periodieke monitoring vereist zijn op basis waarvan een beeld van het gedrag en beweging van CO₂ moet worden verkregen.

Vallen afvalverbrandingen en afvalstortplaatsen onder CO₂-handel?

Over het algemeen vallen inrichtingen onder CO₂-emissiehandel als ze fossiele brandstoffen zoals gas of kolen stoken in een installatie van 20 MW thermisch en meer, waardoor er emissies vrijkomen. Afvalverbranders die huishoudelijk afval verbranden zijn uitgezonderd van de regeling. Dat komt omdat die onder Europees afvalbeleid vallen, waarbij verbranding gestimuleerd wordt in plaats van stort. Dus een AVI die CO₂-emissies terugdringt door bijvoorbeeld biomassa te stoken, houdt geen

emissierechten over. Zo'n AVI kan wel proberen de bespaarde emissies als CO₂-certificaten op de vrijwillige of compensatiemarkt te verkopen.

Een bijzondere categorie is de rioolslibverbrander. Die valt met zijn emissies ook niet onder de emissiehandelsrichtlijn, omdat de vrijkomende CO₂ door de biomassa kortcyclisch ofwel klimaatneutraal is. Hiervoor werd al genoemd dat rioolslibverbrander SNB haar "klimaatneutrale" CO₂ afvangt en verkoopt aan Omya. Daarmee vermindert ze dus uiteindelijk emissies bij Omya.

Afvalstortplaatsen vallen – door de methaanemissies – overigens onder het nationaal klimaatbeleid en het Stortbesluit, dat erop gericht is methaanemissies terug te brengen of om deze om te zetten in elektriciteit. Stortplaatsen maken geen deel uit van het CO₂-emissiehandelssysteem omdat ze geen gas of kolen stoken.

Verschillen tussen ondergrondse CO₂-opslag en afvalbeleid

De ondergrondse berging van CO₂ op land is juridisch gecompliceerd. De installaties die bovengronds staan, de afvanginstallatie, de compressoren, de bovengrondse leidingen en de eventuele bovengrondse effecten van CO₂-opslag vallen onder de Wet milieubeheer. Door de drie noordelijke provincies, de provincie Zuid-Holland, de ministeries van EZ en VROM en een aantal marktpartijen wordt er gewerkt aan een generieke m.e.r. voor CO₂-opslag. Dit initiatief heet AMESCO. Dat zo'n specifieke m.e.r. nodig is bleek enkele maanden geleden, toen een lekkage van een waterstofleiding en ethyleenoxideleiding in de buisleidingenstraat bij Barendrecht werd ontdekt. Zeer waarschijnlijk zal een CO₂-leiding ook via zo'n buisleidingenstraat gaan.

Mijnbouwwetgeving van toepassing

Opslag van afval op het land in het algemeen valt onder de bevoegdheid van de provincie.

Zij toetst dan aan het landelijk afvalbeheerplan. De ondergrondse berging van CO₂ is hierin niet benoemd. De opslag van CO₂ gaat immers anders in zijn werk. Wat het ondergrondse gedeelte betreft – vanaf meer dan 100 meter diep – zal de mijnbouwwetgeving gelden. Uit het voorgaande blijkt immers dat men voor CO₂-opslag in de bodem allereerst denkt aan lege olie- en gasvelden. Het is dan ook niet verwonderlijk dat de wetgever bij de gewijzigde Mijnbouwwet (in werking getreden in 2003) niet alleen winning en de opslag van gas regelde, maar in de Toelichting al aangaf dat de Mijnbouwwet in de toekomst opslag van CO₂ zou moeten gaan regelen.²

Aanpassing mijnbouwwetgeving nodig

De Mijnbouwwet³ bepaalt dat een opslagvergunning niet mogelijk is als voor hetzelfde reservoir al een winnings- of opslagvergunning is verleend. Verder is een winningsvergunning of een gasopslagvergunning gebonden aan de duur van die activiteit. CO₂-opslag zal eeuwig moeten duren, maar van bedrijven en overheid kan niet worden verlangd dat eeuwigdurende vergunningen worden afgegeven. Ook de huidige richtlijnen voor het verlaten (abandonneren) van boorgaten houden geen rekening met het eventueel toekomstige gebruik van het betreffende veld voor CO₂-opslag. Mocht het betreffende veld te zijner tijd daadwerkelijk ingezet worden voor CO₂-opslag, dan zou het CO₂ zich in het ergste geval via een oud boorgat een weg naar de oppervlakte kunnen banen. De Mijnbouwwet zal daarvoor dus richtlijnen moeten bevatten.

In de huidige mijnbouwwetgeving, dat wil zeggen de Mijnbouwwet, het Mijnbouwbesluit⁴ en Mijnbouwregeling⁵, zijn dus nog niet alle aspecten van CO₂-opslag afgedekt.⁶ Zo is ook nog niet helder wie verantwoordelijk is voor de lange termijn monitoring van opslagvelden. Zeer waarschijnlijk zal de aansprakelijkheid van CO₂-opslag, zoals de Europese Commissie voorstelt, na verloop van tijd naar de

overheid moeten overgaan, die daar natuurlijk enige compensatie voor verwacht. De huidige regeling bevat aansprakelijkheid voor schade na sluiting van een gas- of olieveld (art. 134 Mijnbouwwet en art. 120 Mijnbouwbesluit). Als financiële zekerheid moeten bedrijven jaarlijks een bedrag inleggen in het Mijnschadefonds. Het Burgerlijk Wetboek bevat verder een algehele aansprakelijkheid voor schade door mijnproducten als gevolg van slecht management tot vijf jaar na het sluiten van het veld (art. 6:177 BW). De nieuwe regeling zou bijvoorbeeld, naast schade door de CO₂ in de bodem en omgeving, een CO₂-compensatiefonds kunnen omvatten, waarin CO₂-rechten worden bewaard voor eventuele gelekte CO₂-emissies.

Regeling CO₂-stortplaatsen

Het is dus, in tegenstelling tot het landelijk afvalbeleid, niet zo dat bedrijven moeten zoeken naar CO₂-opslaglocaties of dat het aanbieden van CO₂ bij CO₂-opslaglocaties ingeperkt moet worden of dat het betalen van stortrechten dat zou moeten ontmoedigen. Ook denkt men in verband met klimaatbeleid niet aan verhandelbare CO₂-stortrechten, zoals het Landfill Allowances Trading Scheme (LATS) in Groot-Brittannië. Dat zal hooguit het geval zijn als opslaglocaties vol raken en het aanbod te groot wordt.

In het voorstel dat de Europese Commissie op 23 januari 2008 zal doen staat dat men de hele keten van CO₂-afvang bij een bedrijf, het transport en de opslag ziet als één aaneengesloten activiteit in het kader van CO₂-emissiehandel. De CO₂-opslaglocatie zal een speciale CO₂-opslagvergunning moeten aanvragen.

2 Toelichting Mijnbouwwet, zie p. 68 en 88, Stb. 2002, 604.

3 Mijnbouwwet van 31 oktober 2002, Stb. 2002, 604.

4 Mijnbouwbesluit van 6 december 2002 (Stb. 604, 2002).

5 Mijnbouwregeling van 16 december 2002.

6 Zie Stb. 2002, 542 en 2002, 604 en Strct. 1 december 2002.

Alvorens die goed te keuren, dient de Europese Commissie gehoord te worden. Deze kijkt bijvoorbeeld naar selectiecriteria, aanwezigheid van een monitoringprogramma en een m.e.r.

Naar een CO₂-opslaginfrastuctuur

Het enige bestaande CO₂-pijpleidingennetwerk ligt tussen de Shell-raffinaderij en de kassen in het Westland (zie figuur 3). Een Task Force CCS is momenteel in oprichting, die tot taak heeft een CO₂-infrastructuur voor te bereiden tussen bronnen van CO₂ en opslaglocaties ervan. Deze taskforce zal een publiek-privaat karakter hebben omdat er sprake is van een gedeelde verantwoordelijkheid voor de aanleg en het beheer van pijpleidingen en opslaglocaties. In de loop van 2008 zal hierover meer duidelijkheid worden gegeven.

In Noorwegen denkt de regering om een staatsbedrijf op te richten dat zich gaat bezighouden met het opzetten van een pijpleidingeninfrastructuur voor CO₂. De staat kan dan inkomsten verwerven voor het verwijderen van CO₂. Daardoor kan het op een betaalbare wijze gebeuren. In Nederland int Energiebeheer Nederland wel gelden voor de vergunning voor het naar boven halen van olie en gas. Voor het nadien weer injecteren van CO₂ is nog geen heffingssysteem.

Werkbare CO₂-concentraties

Hiervoor bespraken we al dat hoge concentraties van CO₂ gevaarlijk kunnen zijn. Evenwel, de concentratie waarop CO₂ het makkelijkst (dat wil zeggen het goedkoopst) af te vangen en te controleren is, ligt in de buurt van 90%. Bij lagere concentraties komen er allerlei vervuilingen mee.⁷ Bedrijven die aan CO₂-afvang en -opslag werken willen overigens het liefst een zuiverheid van de CO₂ van 98% in verband met het gecontroleerd transporteren van CO₂. Het gedrag van minder zuivere CO₂ is moeilijker te voorspellen. De meest voorkomende verontreinigingen zijn water, SO₂, H₂S, O₂, N₂, CH₄, Ar en H₂. Verder wil men dat de CO₂ droog is, om corrosie van de leidingen te

Figuur 3. CO₂-pijpleidingennetwerk.

Bron: www.ocap.nl

voorkomen. Een chemische reactie tussen CO₂ en water zorgt voor de vorming van koolzuur en veroorzaakt corrosie van het koolstofstaal. Men kan ook kiezen voor een roestvrijstalen leiding, maar dat is veel duurder.

Andere redenen waarom bedrijven kiezen voor dergelijke hoge CO₂-concentraties zijn:

- hergebruik van CO₂ als meststof bij de tuinders;
- optimale benutting van de opslagcapaciteit van lege olie- en gasvelden.

Slot

Het klimaatbeleid regelt het beheersen van CO₂ middels verhandelbare CO₂-emissierechten, waarbij er wel een plafond is op emissies naar de lucht, maar er (nog) geen plafond is op het storten van CO₂ in bodemlocaties.

De specifieke locaties voor CO₂-opslag zijn merendeels al bekend, namelijk lege olie- en gasvelden. Zoals al gezegd, ligt de nadruk van klimaatbeleid bij het voorkomen en verminde-

⁷ De buitenlucht bevat momenteel zo'n 380 "parts per million" (ppm) CO₂. Het was zo'n 300 ppm aan het begin van de vorige eeuw. De EU wil het aantal ppm CO₂ in de atmosfeer beperken tot 450 ppm, om de opwarming van de aarde door de versterkte broeikaswerking te beperken tot gemiddeld 2 graden Celsius.

ren van CO₂, maar zal de prijs van een CO₂-recht bepalen op welke manier een bedrijf binnen de CO₂-normen blijft. Dit zou dus mogelijk kunnen zijn middels CO₂-opslag.

Voorbeeld

Het volgende voorbeeld laat zien hoe de CO₂-markt CO₂-opslag kan stimuleren. Een kolencentrale met 3 miljoen ton CO₂ per jaar, zal in de toekomst bijvoorbeeld maar 70% van de benodigde emissierechten toebedeeld krijgen. Hij moet dan jaarlijks voor 30% van zijn emissies 900.000 ton aan emissierechten bijkopen. Een kolencentrale die zijn CO₂ opvangt en opslaat, kan bijvoorbeeld voor de komende tien jaar de 70% emissierechten die hij krijgt toegeëld, verkopen. Wanneer hij deze als forwards verkoopt op de CO₂-markt, kan hij minstens € 420 miljoen verdienen om te investeren door dus in totaal voor tien jaar 21 miljoen ton aan emissierechten te verkopen. Omdat alle Europese bedrijven samen onder een CO₂-plafond blijven, worden de totale CO₂-doelstellingen wel gehaald.

regelgeving

294 Duitsland wijzigt verpakkingsverordening en stelt DSD ter discussie

De verpakkingsverordening in Duitsland wordt opnieuw gewijzigd om misbruik door verpakkingsbedrijven te voorkomen. In de toekomst moeten alle verpakkingen die bij huishoudens terecht komen een licentie hebben van het “duales systeem”. Hiermee hoopt de regering een eind te maken aan het grote aantal “freeriders”. Het afvalbedrijfsleven is blij met het besluit. Minder blij is men met een onverwachte reactie van de Minister van Economische Zaken. Die zette de voortgang van de gescheiden kunststofinzameling via de gele ton in Duitsland ineens op de helling na een rapport van zijn ministerie. De Duitse vereniging van afvalbedrijven, de BDE, vindt de hele discussie schadelijk en onbegrijpelijk.

Bron: *Afval*, nr. 8, november 2007

Zie: *Journal Afval* 2007/263

295 EP wil bioafval een plaats geven in bodemrichtlijn

De milieucmissie van het Europees Parlement stemde in oktober in grote lijnen in met het voorstel van de Europese Commissie voor een bodemrichtlijn. Er komt een openbare inventarisatie van vervuilde bodemlocaties in de EU. Deze inventarisatie moet iedere vijf jaar vernieuwd worden. Lidstaten moeten voor deze locaties strategieën ontwikkelen om de boel weer op te ruimen, waarin doelstellingen en financiering zijn opgenomen.

Bron: *Afval*, nr. 8, november 2007